

Powiatowy Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych

im. Jerzego Siwińskiego

ul. Targowa 73A, 05-120 Legionowo
tel. 22 774—28-72 fax 22 774-40-96

PROGRAM WYCHOWAWCZY

do realizacji w latach 2016 – 2020

w Powiatowym Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych

im. Jerzego Siwińskiego w Legionowie

Spis treści:

- I. Założenia wstępne – str. 1
- II. Podstawy prawne – str. 2
- III. Cele – str. 2
- IV. Zadania realizowane w procesie wychowania – str. 3
- V. Zadania zespołu wychowawczego, wychowawcy, ucznia i rodziców w procesie wychowania – str. 6
- VI. Metody – str. 9
- VII. Wizerunek absolwenta – str. 10
- VIII. Zasady współpracy wychowawczej nauczycieli i rodziców – str. 12
- IX. Zakładane efekty – str. 13
- X. Monitoring i ewaluacja – str. 14

Załączniki:

- A. Szczegółowy plan działań wychowawczych na rok szkolny 2016/2017 (ten załącznik jest corocznie modyfikowany)
- B. Ankieta ewaluacyjna dla rodziców i nauczycieli

I. Założenia wstępne

Program obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym, jest dostosowany do potrzeb rozwojowych młodego dorosłego oraz potrzeb lokalnego środowiska. Skierowany do uczniów naszej szkoły, ich rodziców, nauczycieli i pracowników. Jego realizatorami są wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów, psycholog i pedagog szkolny oraz rodzice. Założenia programu czerpią z koncepcji trójpodmiotowości oddziaływań wychowawczych i kształcących: uczeń, szkoła, dom rodzinny, oraz tradycji szkolnych, narodowych i rodzinnych. Uwzględniają zagrożenia współczesnego świata, wymagania stawiane młodym ludziom przez życie w społeczeństwie informacyjnym oraz rozwijającej i integrującej się Europie, rosnące aspiracje i oczekiwania młodych ludzi i ciekawość poznawczą młodzieży. Ukierunkowany jest na rozwój osobowości i umiejętności uczniów, kształtowanie postaw aktywnych i prospołecznych. Oparty jest o obowiązujące przepisy prawa, dostępną wiedzę teoretyczną oraz doświadczenie z dotychczas realizowanych na terenie szkoły działań wychowawczych.

II. Podstawa prawna

Przepisy prawa oświatowego

- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 roku (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 ze zm.)
- Ustawa Karta Nauczyciela z dnia 26 stycznia 1982 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1379)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r. poz. 532).

Przepisy pozaoświatowe

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. Nr 78, poz.483)
- Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991r. Nr 120, poz. 526 ze zm.)

Program jest zgodny ze Statutem Zespołu, współbrzmi z programem poprawy frekwencji uczniów na zajęciach szkolnych, obowiązującym w szkole.

III. Cele

- ukształtowanie u uczniów poczucia własnej wartości, szacunku do siebie i otoczenia
- ukształtowanie pożądaných społecznie postaw i wartości, w tym tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka
- przygotowanie ucznia do pełnienia aktywnych ról społecznych i zawodowych
- przygotowanie ucznia do pełnienia roli uczestnika gospodarki rynkowej
- rozwijanie samodzielności, przedsiębiorczości i poczucia odpowiedzialności
- przygotowanie ucznia do pełnienia roli obywatela zjednoczonej Europy
- zapoznanie ucznia o współodpowiedzialności za jakość życia szkoły, a w przyszłości za kształt demokracji i samorządności w państwie
- przygotowanie ucznia do pełnego rozumienia pojęcia patriotyzmu i szacunku dla tradycji narodowej i lokalnej
- ukształtowanie postawy szacunku do środowiska naturalnego i przyrody

IV. Zadania realizowane w procesie wychowania

Wspomaganie rozwoju osobowego ucznia we wszystkich wymiarach: intelektualnym, psychicznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym.

1. Zachęcanie do aktywności i realizacji twórczych zainteresowań, poprzez:
 - a) lekcje przedmiotowe we współpracy z jednostkami organizacjami reprezentowanymi w Legionowie
 - b) konkursy biblioteczne
 - c) organizacja pikniku z okazji dnia dziecka
 - d) spotkania z przedstawicielami różnych zawodów
 - e) udział w akcjach charytatywnych (wolontariat, krwiodawstwo, itp.)
 - f) Kształtowanie pożądaných społecznie postaw i wartości społecznych, w tym: postawy tolerancji i poszanowanie godności każdego człowieka
2. Umacnianie pozytywnego wizerunku własnego uczniów oraz dbałości o otoczenie i szkołę, jako cenną placówkę edukacyjną i aktywne centrum społeczności lokalnej:
 - a) warsztaty z uczniami, dotyczące wartości własnej, doceniania naszego otoczenia i dbałości o nie (w ramach integracji klas pierwszych)
 - b) współpraca z centrum wolontariatu w celu popularyzacji idei aktywnych działań na rzecz społeczności lokalnej

- c) warsztaty dla rodziców dotyczące wzmocnienia motywacji dzieci do osiągnięć szkolnych
 - d) spotkania z absolwentami szkoły
 - e) warsztaty na temat mediacji rówieśniczych, wyłonienie liderów do współpracy z samorządem szkolnym oraz lokalnym
 - f) warsztaty na temat bezpieczeństwa w miejscach publicznych – we współpracy ze specjalistą ds. bezpieczeństwa i terroryzmu
3. Wzmacnianie dążenia uczniów do sukcesów szkolnych i pozaszkolnych, przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym, poprzez:
- a) zapoznanie uczniów z metodami skutecznego uczenia się,
 - b) zajęcia ze stylów uczenia się i mnemotechnik
 - c) warsztaty edukacyjne dla rodziców z technik motywowania dzieci do sukcesów
 - d) jednolity system nagród i kar
 - e) wdrożenie Programu Poprawy Frekwencji Uczniów
 - f) indywidualne plany edukacyjno – terapeutyczne (IPET) dla uczniów posiadających orzeczenie lub opinię PPP
4. Uczenie szacunku dla siebie i własnego otoczenia, dziedzictwa kulturowego państwa i regionu oraz kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich, poprzez:
- a) pogłębienie wiedzy o historii i kulturze naszego narodu i regionu
 - b) nawiązywanie kontaktów z osobami i instytucjami zajmującymi się ochroną i pomnażaniem dziedzictwa kulturowego państwa i regionu
 - c) udział w lokalnych wydarzeniach patriotycznych, społecznych i kulturalnych
 - d) uświadomienie obowiązków wobec ojczyzny, w tym obowiązku jej obrony i dbałości o jej dobre imię
 - e) rozwijanie poczucia własnej wartości i przydatności indywidualnego i zespołowego działania na rzecz społeczności lokalnej i państwowej
 - f) obchody świąt państwowych i rocznic historycznych oraz wpisywanie ich w tradycję szkoły
 - g) poznawanie roli znaczenia wyborów demokratycznych poprzez spotkania z osobami pełniącymi funkcje radnego
 - h) zaznajamianie z prawami i obowiązkami obywatelskimi, Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, Deklaracją Praw Człowieka

- i) poszanowanie symboli narodowych, państwowych, religijnych i szkolnych
5. Kształtowanie i wychowywanie obywateli Europy aktywnie uczestniczących w życiu gospodarczym, poprzez:
- a) przygotowanie do współzawodnictwa na rynku pracy
 - b) doradztwo zawodowe
 - c) rozbudzenie wyobraźni i pomysłowości jako podstawy aktywności zawodowej i gospodarczej
6. Kształtowanie umiejętności organizowania czasu wolnego, poprzez:
- a) organizowanie różnych form wypoczynku i rekreacji
 - b) organizowanie wycieczek klasowych i szkolnych
 - c) współuczestnictwo w przygotowaniu o realizacji imprez szkolnych i środowiskowych
 - d) wyjazdy do teatru, kina, muzeum
7. Przeciwdziałanie agresji i przemocy poprzez:
- a) rozwijanie zachowań tolerancji wśród uczniów szkoły
 - b) stworzenie w szkole bezpiecznych warunków egzystencji uczniów i nauczycieli oraz atmosfery zaufania
 - c) kształtowanie pozytywnych wzorców kultury bycia i stosunku do drugiego człowieka, pogadanki na temat tolerancji dla osób z innych kultur, religii, krajów
 - d) dbałość o kulturę słowa
 - e) integrowanie zespołów klasowych klas pierwszych i ułatwienie procesów adaptacyjnych w szkole
 - f) diagnozę psychologiczno – pedagogiczną podłoża problemu poprzez obserwację środowiska i rozmowy z uczniami, w razie potrzeby przeprowadzenie ankiet dotyczących agresji i przemocy w poszczególnych klasach oraz podjęcie stosownych działań interwencyjnych
8. Propagowanie zdrowego stylu życia i zachowań prozdrowotnych, poprzez:
- a) upowszechnianie zajęć sportowych, kulturalnych i społecznych
 - b) kształtowanie nawyków dbania o higienę własną, odpowiedni strój dostosowany do okoliczności i pory roku, czystość pomieszczeń, w których przebywamy
 - c) upowszechnianie nawyków racjonalnego odżywiania (konkursy kulinarne)
 - d) kształtowanie postaw proekologicznych

- e) propagowanie systematycznych badań i kontynuowania opieki lekarskiej
 - f) kółka zainteresowań, koła dyskusyjne
9. Rozwijanie umiejętności społecznych, poprzez:
- a) warsztaty z technik komunikacji
 - b) warsztaty uczące rozpoznawania i pozytywnego uwalniania emocji
 - c) zajęcia służące uczeniu się umiejętności sięgania po pomoc w sytuacjach trudnych
 - d) zajęcia uczące technik relaksacyjnych
 - e) treningi asertywności
 - f) treningi negocjacji
 - g) uczenie technik autoprezentacji.

V. Zadania zespołu wychowawczego, wychowawcy, ucznia i rodziców w procesie wychowania

Istotą działań wychowawczych szkoły jest współdziałanie wszystkich, którzy mają kontakt z uczniem: dyrekcji, nauczycieli, psychologa, pedagoga oraz innych pracowników szkoły. Wychowywanie obejmuje człowieka we wszystkich sferach jego osobowości. Wychowawcy powinni pamiętać, że wychowują przede wszystkim własnym przykładem.

Wszyscy pracownicy szkoły, rodzice i uczniowie:

- szanują i uczą poszanowania godności każdego człowieka
- kierują się we wszystkich swoich działaniach prawdą
- uczą rozróżnienia dobra i zła, umacniają w młodym człowieku dobro
- uczą miłości do kraju ojczystego, tradycji i szeroko pojętej kultury narodowej
- wszyscy pracownicy szkoły reagują na wszelkie przejawy niewłaściwego zachowania uczniów, zarówno w szkole jak i poza nią
- swoją postawą wychowawcy stwarzają klimat rzetelnej i życzliwej nauki
- wszyscy pracownicy szkoły troszczą się o atmosferę otwartości, życzliwości, dialogu, dbają o to, by szkoła wyglądała estetycznie i schludnie
- odpowiedzialną postawą i działaniami wspierają rozwój ucznia, jego zdolności i zainteresowania
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu trudności i niepowodzeń szkolnych

- wychowawcy swoją postawą wpływają na kształtowanie pomocy koleżeńskiej wśród uczniów
- wychowawcy i uczniowie dokonują wspólnej analizy zdarzeń z życia klasowego, szkolnego i społecznego

Wychowawca klasy odgrywa szczególną rolę w procesie wychowania:

- planuje pracę wychowawczą na rok szkolny i cały cykl kształcenia
- integruje zespół klasowy
- reaguje na zaniedbywanie obowiązków szkolnych
- uczy wyrażania opinii, argumentowania i wyciągania wniosków
- uczy wspólnego obchodzenia świąt okolicznościowych
- zna swoich wychowanków i ich środowisko rodzinne
- prowadzi rozmowy wychowawcze na temat zadań rodziny, jako ważnej wartości w życiu człowieka
- diagnozuje problemy wychowawcze swoich wychowanków i podejmuje działania zmierzające do ich pozytywnego rozwiązania
- współpracuje z pedagogiem i psychologiem szkolnym
- nawiązuje kontakt z rodzicami i współpracuje z innymi w zakresie osiągnięć w nauce i zachowaniu wychowanków
- współpracuje z nauczycielami poszczególnych przedmiotów dla uzyskania właściwych efektów dydaktyczno- wychowawczych
- zna sukcesy i porażki swoich uczniów
- zapoznaje uczniów i rodziców ze Statutem Zespołu i innymi dokumentami prawa wewnątrzszkolnego
- uczy samorządności, podejmowania samodzielnych decyzji, odpowiedzialności za swoje czyny
- podejmuje działania w zakresie profilaktyki zdrowotnej, profilaktyki uzależnień, bezpieczeństwa młodzieży w szkole i poza nią

Uczeń:

- dba o bezpieczeństwo własne, kolegów i innych osób obecnych w szkole
- dąży do rozwijania własnych umiejętności i uzdolnień
- podejmuje starania o tworzenie korzystnej atmosfery wspólnych zajęć i wydarzeń
- dba o dobre imię własne i szkoły

- przestrzega porządku i dbają o ład i estetykę własną (odpowiedni strój) oraz otoczenia szkolnego
- punktualnie i systematycznie uczestniczy w zajęciach i wydarzeniach szkolnych
- jest zobowiązany do przebywania na terenie szkoły podczas przerw międzylekcyjnych
- nie może bez zgody nauczyciela wprowadzać na teren szkoły osób towarzyszących
- nie może posiadać na terenie szkolnym przedmiotów i substancji zagrażających życiu i zdrowiu w tym: ostrych narzędzi, alkoholu, tytoniu, narkotyków i innych substancji narkotycznych
- jest zobowiązany do naprawienia wyrządzonej szkody emocjonalnej (przeprosiny, zadośćuczynienie) i materialnej (zwrot kosztów, naprawa zniszczeń)
- jest zobowiązany do wyłączenia telefonu w czasie lekcji (nieprzestrzeganie tego warunku skutkuje zapisaniem uwagi do dziennika, odebraniem telefonu przez nauczyciela i zdeponowaniem go po zakończeniu lekcji, w sekretariacie szkoły)
- ma prawo aktywnie uczestniczyć w uroczystościach i zwyczajach szkolnych oraz być wybranym do organizacji działającej na terenie szkoły oraz zgłaszać propozycje do planu pracy Samorządu Uczniowskiego
- podczas szczególnie ważnych uroczystości szkolnych uczniowie oraz nauczyciele i rodzice celebrować ceremoniał szkolny, czyli: stoją w postawie zasadniczej podczas wnoszenia sztandaru szkoły i odśpiewania hymnu państwowego – służy to kształtowaniu postawy obywatelskiej, poczucia dumy z przynależności do narodu i szkoły

Rodzice:

- mają prawo do rzetelnej i jasnej informacji na temat postępów w nauce i zachowaniu swoich dzieci;
- powinni stale współpracować z wychowawcą oraz w miarę potrzeb z pedagogiem i psychologiem;
- powinni brać aktywny udział w Dniach Otwartych, warsztatach dla rodziców;

- mają prawo aktywnie uczestniczyć w wycieczkach i imprezach klasowych i szkolnych

VI. Metody

Kierowane do uczniów:

- warsztaty, prelekcje, wykłady, dyskusje, filmy edukacyjne
- zachęcanie do twórczości własnej, m.in. filmów, projektów, plakatów
- konkursy, quizy, olimpiady organizowane przez szkołę lub instytucje zewnętrzne
- udział w spektaklach teatralnych o tematyce profilaktycznej
- spotkania ze specjalistami w danej dziedzinie, ciekawymi i wyróżniającymi się osobami
- rozmowy z uczniem i rodzicami
- terapia psychologiczna i pedagogiczna

Kierowane do rodziców:

- edukacja rodziców podczas zebrań klasowych, spotkania edukacyjno - warsztatowe
- poradnictwo, rozmowy indywidualne, wsparcie psychologiczne
- kierowanie rodziców wraz z dziećmi do określonych specjalistów

Kierowane do nauczycieli:

- szkolenia Rady Pedagogicznej dotyczące kwestii wychowawczych
- zespołowe rozwiązywanie problemów wychowawczych
- pomoc psychologa i pedagoga szkolnego w rozwiązywaniu problemów
- wyposażenie biblioteki szkolnej w pomoce pogładowe z zakresu motywowania do sukcesów, historii, przedsiębiorczości, kultury i akceptowanego społecznie spędzania czasu wolnego (książki, audiobooki, filmy, plakaty, scenariusze zajęć oraz tablice instruktażowe)

VII. Wizerunek Absolwenta

Absolwent Powiatowego Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. J. Sivińskiego w Legionowie:

zna i rozumie:

- cel nauki w szkole, sens pracy i ponoszonego wysiłku
- istotę i metody samokształcenia
- potrzebę dobrej nauki

- istotę odpowiedzialności i funkcjonujące zasady etyczno – moralne
- zasady demokracji i obowiązującego prawa
- istotę tolerancji
- zasady kultury bycia, życia i dobrych obyczajów
- istotę przygotowania do życia społecznego i rodzinnego
- zagrożenia cywilizacyjne
- zagrożenia związane z rozwojem społeczeństwa informacyjnego
- problemy ekologiczne
- historię i kulturę własnego narodu i regionu

posiada umiejętności:

1) komunikacyjne:

- a) uważnie słucha i umiejętnie prowadzi dyskusję, sprawnie i poprawnie wyraża się na piśmie
- b) posługuje się co najmniej jednym językiem obcym nowożytnym
- c) umiejętnie wykorzystuje technologię informacyjną
- d) efektywnie komunikuje się w zespole

2) uczenia się :

- a) umie korzystać z różnych źródeł wiedzy i informacji,
- b) potrafi samodzielnie przygotowywać się do prac pisemnych (sprawdziany, prace klasowe), ustnych odpowiedzi i egzaminów,
- c) potrafi czytać ze zrozumieniem teksty naukowe i źródłowe.

3) praktyczne:

- a) potrafi wykonywać swój wyuczony zawód
- b) zna zasady bezpieczeństwa i higieny pracy
- c) umie poruszać się w świecie nowoczesnej technologii informacyjnej i wykorzystuje ją

4) społeczne:

- a) organizuje pracę własną
- b) umie pracować w grupie, zespole
- c) umie korzystać i korzysta z ofert kulturalnych
- d) zna zasady prawne obowiązujące w społeczności lokalnej, państwie, szkole, Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej i zasady demokracji
- e) rozwija umiejętności społeczne

- f) potrafi diagnozować problemy społeczne i najbliższego otoczenia oraz szukać ich rozwiązań
- g) wyjaśnia na przykładach, jak można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań grupy lub jak im się przeciwstawić
- h) wyjaśnia na przykładach znaczenie podstawowych norm współżycia między ludźmi, w tym wzajemności, odpowiedzialności i zaufania
- i) rozpoznaje prawne aspekty codziennych problemów życiowych i szuka ich rozwiązania
- j) okazuje szacunek innym (w tym osobom z odmiennych kręgów kulturowych) oraz sobie
- k) wnosi pozytywny wkład w życie rodziny
- l) podejmuje odpowiedzialność za siebie i innych

W szkole organizowane są zjazdy absolwentów oraz spotkania uczniów z absolwentami szkoły.

VIII. Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami

Rodzice naszych uczniów współdecydują w sprawach nauczania i wychowywania w szkole, aktywnie uczestniczą w programowaniu pracy szkoły i projektowaniu jej rozwoju poprzez:

- wybieranie swoich przedstawicieli do Rady Rodziców
- Rada Rodziców na swoich zebraniach rozstrzyga bieżące problemy opiekuńczo-wychowawcze
- rodzice są włączani w rozwiązywanie problemów wychowawczych
- rodzice uczniów spotykają się z wychowawcami, co najmniej jeden raz w miesiącu, a nauczycielami przedmiotów w razie potrzeby
- rodzice aktywnie uczestniczą w życiu szkoły, we wszystkich formach życia kulturalnego, współdecydują o imprezach klasowych, wycieczkach, biwakach czy innych formach aktywności kulturalno- sportowej, uczestniczą w uroczystościach szkolnych

IX. Zakładane efekty

Efekty dla uczniów:

- nabycie niezbędnych umiejętności społecznych, takich jak: swobodne, otwarte, asertywne wyrażanie własnego zdania; dyskusja; komunikacja; zaangażowanie społeczne

- nabycie wiedzy o własnych dyspozycjach i mocnych stronach, zasadach dbałości o siebie i innych
- przyjmowanie postawy tolerancji, empatii i akceptacji
- zwiększenie satysfakcji, pewności siebie i samooceny
- przyjmowanie postawy przedsiębiorczości i zaangażowania społecznego

Efekty dla rodziców:

- większa skuteczność i satysfakcja w pełnieniu roli rodzicielskiej
- podwyższenie kompetencji wychowawczych
- nabycie i wiedzy na temat skutecznych sposobów motywowania młodych ludzi do osiągnięcia sukcesów

Efekty dla nauczycieli:

- zwiększenie efektywności w roli wychowawcy
- zwiększenie satysfakcji z pełnienia funkcji wychowawczej
- zwiększenie wiedzy z zakresu skutecznych metod wychowawczych, budowania autorytetu, wspierania aktywności i przedsiębiorczości młodych osób,
- zwiększenie efektywności współpracy w zespole pedagogicznym oraz współdziałania z uczniami i rodzicami

X. Monitoring i ewaluacja

Program Wychowawczy będzie monitorowany poprzez obserwację i analizę zachowań uczniów podczas zajęć lekcyjnych i przerw, analizę frekwencji uczniów, analizę dokumentacji wychowawców, pedagoga i psychologa.

Ewaluacja Programu będzie dokonywana corocznie na podstawie ankiet ewaluacyjnych dla rodziców i nauczycieli oraz całorocznego monitoringu Programu.

Wyniki ewaluacji Programu w danym roku szkolnym będą podstawą do tworzenia Planu Wychowawczego na kolejny rok.

Przyjęty przez:

Radę Pedagogiczną w dniu 28.09.2016 r.

Radę Rodziców w dniu 26.09.2016r.

Samorząd Uczniowski w dniu